

Mauritz Callmyr är musiklärare och ledare för bl a Alfta Spelmanslag. Han gör en jätteinsats för att sprida musikintresset i sina hälsingska hembygder.

TROSA: Bland alla musikamer, som gästade Tross-Träffen, märktes också Alfta Spelmanslag, gamla, populära bekanta för Trosapubliken sedan föregående besök. Nu liksom förr har kontakten förmedlats av fabriker Arne Blom, hälsing till börden, men Trosa-bo sedan flera år. Dessutom hängiven spelman och medlem i både Alfta och Trosa Spelmanslag. Det är också hos familjen Blom de båda lagen samlas för allspel under dessa besök, och det blir glada musikstunder, som gärna varar in på småtimmarna.

Det första man lägger märke till i Alfta Spelmanslag, är den stora ålderskillnaden mellan medlemmarna. Där står tonåringar bredvid folkpensionärer och spelar med samma intensiva intresse, och frågar man någon, hur det kan komma sig, svarar alla med ett namn: Mauritz Callmyr. Mauritz Callmyr är kommunal musiklärare i Alfta, med gediget musikiskt förflutet. Pappan var spelman, och byggde själv sina fioler, och redan vid sex års ålder började lille Mauritz tjuvlåna det bästa instrumentet och smög in under bordet i kammaren för att öva i hemlighet på de låtar han hört de äldre spela på sina träffar. Det höll han på med, tills pappa en dag kom hem oväntat från skogen och fick höra honom.

Sedan kunde han öva när han ville. Hans första lärarinna i skolan var också intresserad av musik och lät honom spela för klasskamraterna. Det resulterade i att lille Mauritz fick börja ta lektioner för hennes make, som var medlem i Gävleborgs orkesterförening. Fast det höll på att sluta i ren förskräckelse. Vid första lektionen svimmade nämligen den unge eleven, slog huvudet i ett stort ek-skåp och, vad värre var, tyckte han själv, slog sönder pappas fina fiol. Men pappa tog det lugnt, lagade fiolen och pojken fick fortsätta lektionerna. Så småningom kom han in på Folkliga Musikskolan i Ingeund, där han gick sina två år och fick behörighet som musiklärare. Som sådan kom han tillbaka till Hälsingland och fick timlärartjänst i Arbrå. Där stannade han i 20 år och gav också lektioner i de omkringliggande orterna som Alfta, Kilafors och Regnsjö.

MUSIKLEDARTJÄNST
1955, lagom till gamle kungens eriksgata, bildade han Arbrå Spelmanslag med 20 medlemmar och 1964 fick han musikledartjänsten i Alfta. Här leder han nu en skolorkester, som to m rest på turné i Rikskonserterns regi, en kammarorkester tillsammans med Edsbyn, en symfoniorkester, som hör till S:a Hälsinglands Orkesterförening, Kyrkokören och som sagt Alfta Spelmanslag med 50 spelande medlemmar i alla åldrar mal-

lan 8-70 år. Ja, man har to m haft medlemmar över de 80.

Hur åstadkommer man då ett så brett musikintresse i en så pass liten bygd? Det var medlemmarna i Trosa Spelmanslag mycket intresserade av. Själva har de bekymmer med nyrekryteringen, framförallt bland de unga. Ja, i Alfta har man alltså framförallt Mauritz Callmyr, som lägger ner en oerhörd massa tid och intresse på den här verksamheten, och som dessutom är en mycket god pedagog. Visserligen ingår det nu i hans tjänstgörings-schema ett par timmar i veckan för den här verksamheten, men det föreslår ändå inte långt. Därtill kommer, att både skolans rektor och kommunen visar stor förståelse och uppmuntran för den musikaliska utbildningen och så har han förstås goda medarbetare. I spelmanlaget ställer man gärna upp för att hjälpa ungdomarna genom att spela de enklast tänkbara låtar tillsammans. Det stimulerar intresset, och snart kan de unga hänga med i betydligt mer avancerade sammanhang.

ONT OM PENGAR

Sådana musiklärare som Mauritz Callmyr växer tyvärr inte på träd, och i östra Sörmland har man dessutom ganska ont om pengar till musikundervisningen. Rektor Nils Olby bekräftar, att man tyvärr inte kan ge alla intresserade den önskade undervisningen. Kanske kommer det att bli bättre nu, när man förutom den kommunala musikledaren i Nyköping också kommer att få en assistent i Gnesta. Helmer Johansson, Claes Hagström och Arne Blom i Trosa Spelmanslag håller också med om att det är viktigt att ta hand om de intresserade ungdomarna på rätt sätt, som man gör i Alfta. Men hur skall man komma i kontakt med dem? De är övertygade om, att det finns många dolda musikbegåvningar i området. Här tycker de, att Sörmlands Spelmansförbund borde göra en insats. Där får man ju bidrag från Länsstyrelsen, men de pengarna används bara till forskning. I stället borde förbundet arbeta framåt, ta vara på och utveckla de låtar som skrivs i dag, göra spelmanstraditionen le-

Alfta Spelmanslag, ett föredöme...

På spelmansträffar spelas det nästan dygnet ru nt. Här ses några av medlemmarna i Alfta och Trosa Spelmanslag hålla improviserad konsert hemma hos Arne Blom i Trosa.

vande. Intresset breder ju ut sig mer och mer, både för folkmusiken och -dansen. I Hälsingland få rman tex köpa 150 nyarrangerade låtar för 15 kr, sådant förekommer inte här.

VIKTIGT ENAS

Men viktigast av allt är kanske ändå, att alla landskapsförbund enas i Riksförbundet. Nu är det många, som står utanför, och störst av dem är Sörmlands Spelmansförbund. Ett starkt och enigt Riksförbund skulle kunna gå till undervisningsministern och begära ordentliga anslag. Nu får de 30 000 kr om året, och man måste erkänna, att det inte är mycket, när man exempelvis jämför med idrotten. Det skulle behövas konsulenter, som kunde samarbeta med musiklärarna, som för övrigt också borde få lära sig mer om folkmusiken i sin utbildning, så de sedan kunde föra de lärdomarna vidare.

När man sitter och lyssnar på ett gäng entusiastiska spelmän, förstår man, att det finns ett frididantresse att ta vara på som alternativ. Idéer och samarbetsvillja saknas inte, och när man ser och hör vad Mauritz Callmyr åstadkommit i sin hembygd önskar man gärna de sörmländska spelmännen samma framgång.

BOELAN